

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
(VWS)
Dhr. P. Blokhuis
Postbus 20350
2500 EJ 'S-GRAVENHAGE

Datum
14 maart 2018
Ons kenmerk
TRE/U201800134
Telefoon
070 373 8383
Bijlage(n)

Onderwerp

Evaluatie van de Drank- en Horecawet (DHW) en uitkomsten van de pilot mengvormen winkel/horeca

Geachte heer Blokhuis,

Naar aanleiding van de evaluatie van de Drank- en Horecawet en de pilot "*reguleren mengvormen winkel/horeca*" informeren wij u over het volgende.

De evaluatie van de Drank- en Horecawet heeft inmiddels plaatsgevonden. In dat kader zond uw ambtsvoorganger de voorlopige bevindingen reeds op 16 december 2016 aan de Tweede Kamer¹. Op dat moment was de pilot "*reguleren mengvormen winkel/horeca*" nog niet afgerond. Inmiddels is dit wel het geval. Wij informeren u graag over de resultaten van deze pilot.

Pilot "*reguleren mengvormen winkel/horeca*"

In 2016 en 2017 heeft de pilot *Reguleren mengvormen winkel/horeca* plaatsgevonden. Ondernemers mochten in 34 gemeenten activiteiten ontplooiën op het gebied van mengvormen. Zij experimenteerden met een drietal verboden uit de Drank- en Horecawet (DHW). Zo kon een slijter een proeverij organiseren, mocht een café cadeauperpakkingen met bieren verkopen, en een restaurant de messen verkopen die ze daar zelf gebruiken. Het onderzoeksbureau Berenschot heeft de conclusies en aanbevelingen van deze pilot in een eindrapport verwerkt. Vervolgens heeft het bestuur van de VNG hierover een standpunt ingenomen.

Belangrijkste bevindingen van de pilot

Uit het rapport blijkt dat de activiteiten met mengvormen in alle opzichten goed zijn verlopen. Ondernemers die deelnamen aan de pilot hebben aan strenge eisen voldaan op het gebied van openbare orde, volksgezondheid en veiligheid.

¹ Brief van 16 december 2016 inzake de evaluatie van de Drank en Horecawet

De belangrijkste conclusies uit het onderzoek luiden als volgt:

- Zowel gemeenten als ondernemers zijn ervan overtuigd dat mengvormen onder voorwaarden een plek zouden moeten krijgen in een aangepaste DHW.
- Mengvormen waarbij *geen alcohol* betrokken is als nevenactiviteit leiden niet tot discussie over de toename van alcoholverkoop.
- Het organiseren van proeverijen (bijvoorbeeld bij een slijter) wordt positief beoordeeld;
- Er is draagvlak voor het schenken of verkopen van alcohol bij zowel gemeenten als ondernemers als dat in het verlengde ligt van de hoofdactiviteit. Dat houdt in dat het schenken of de verkoop van alcohol altijd een nevenactiviteit is.
- Er is minder draagvlak voor mengvormen die bij winkels en slijterijen leiden tot drankverstreckende horeca door tegen betaling alcohol te schenken; promotioneel schenken is daarvan uitgezonderd.

Standpunt VNG met betrekking tot mengvormen:

Over de uitkomsten van de pilot gaat de VNG graag in gesprek. Wensen en bedenkingen ten aanzien van voornoemde mengvormen kunnen daarbij aan de orde komen. Gemeenten hebben de VNG verzocht te streven naar aanpassing van de Drank- en Horecawet voor wat betreft de mengvormen. Wellicht kunt u bij de definitieve afronding van de evaluatie van de Drank- en Horecawet rekening houden met deze gemeentelijke wensen.

Voorts doen wij u nog graag een aantal noties toekomen over de stand van zaken rondom de discussie over alcoholgebruik in relatie tot de genoemde pilot. Wat ons betreft zijn daarbij de volgende zaken van belang:

- De DHW heeft een herziening en actualisatie nodig op tal van punten. Zie hiervoor ook onze eerdere brief van 8 juni 2017², die overigens op tal van punten aansluit bij de bevindingen in het kader van de door het ministerie uitgevoerde evaluatie.
- Berenschot beveelt een lokaal afwegingskader aan. Dit geeft gemeenten de mogelijkheid in de lokale context beleid en handhaving op elkaar af te stemmen.
- Wij zijn op de goede weg met regels zoals: *de 18+ niks maatregel*. Alcoholmisbruik vindt plaats in diverse leeftijdsgroepen. We onderstrepen daarom de noodzaak van een Nationaal Preventieakkoord.
- Er is behoefte aan nationale en regionale data omtrent alcoholconsumptie. Op dit moment spitst de informatie van gezondheidsorganisaties zich met name toe op de interpretatie van internationale data; specifieke Nederlandse data zijn er niet of onvoldoende. Daar waar het gaat om de effecten van blurring, geeft ook het onderzoek dat in opdracht van uw ministerie is uitgevoerd aan 'dat het niet duidelijk is of de integratie van horeca en retail en de mogelijkheid voor winkels om alcohol te verkopen voor consumptie elders zullen leiden tot meer alcoholbeschikbaarheid.'³ In onze optiek heeft alcoholconsumptie ook regionale en nationale contexten. Er is meer onderzoek nodig. Vervolgens dienen wetenschappelijke inzichten en de handhavingspraktijk tot elkaar te komen zodat dit kan leiden tot een consistente en uitlegbare lijn van het 'gecontroleerd verstrekken van alcohol'.
- We hebben al eerder de nuance in onze stellingname aangegeven: het gaat de VNG niet om meer alcoholverkoop, maar om een handhaafbare, actuele en uitlegbare wet. Sterker nog: wij achten het terugdringen van de overmatige consumptie van alcohol juist uitermate gewenst.

² Brief VNG 8 juni 2017 met kenmerk STAF/FC/U201700451

³ Rapport Ecorys, 10 mei 2016, 'Effecten van scenario's met betrekking tot blurring alcoholverkoop en alcoholverbruik', blz. 6.

- Zo gaan wij graag met u in gesprek over minimumprijzen voor de verkoop van alcohol of landelijke regels omtrent schenktijden in sportkantines en para-commerciële horeca. In de toekomst gaan wij graag met meerdere partijen in overleg om te bezien op welke punten wij elkaar kunnen vinden en ook streven we ernaar om samen met gemeenten te bezien op welke wijze gemeenten hieraan nog meer kunnen bijdragen.

Voor wat betreft de vertaling van de resultaten van de pilot in wetgeving is onze inzet gericht op in ieder geval een heroverweging van de volgende elementen:

- 1) Restaurants mogen in principe onder voorwaarden goederen verkopen (thans verboden op grond van artikel 14, tweede lid en artikel 15 van de DHW).
- 2) Slijters mogen geen proeverijen organiseren, maar uitzonderingen onder voorwaarden kunnen worden toegestaan (thans verboden op grond van artikel 15 DHW).
- 3) Winkels mogen geen alcohol verkopen en/of schenken, maar uitzonderingen onder voorwaarden kunnen worden toegestaan (thans verboden in artikel 18 DHW).

Wij gaan ervan uit u met het bovenstaande voldoende te hebben ingelicht. Wij stellen het op prijs om over de inhoud van deze brief nader met u in gesprek te gaan.

Met vriendelijke groet,
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

J. Kriens
Algemeen directeur